Утвърждавам!
Директор:
Д-р Е. Недева

За директор:
д-р Красимира Петрова- зам. директор
(заповед № РД-01-111/26.09.2024 г.)

# О Т Ч Е Т

## за дейността на дирекция “Надзор на заразните болести” при РЗИ – Велико Търново за III-то тримесечие на 2024 г.

**1. Извършване на систематичен контрол в обектите**

1.1. Извършване на проверки в обектите по спазване на противоепидемичния режим.
През тримесечието са извършени 396 проверки, при план 304, като са издадени са 23 предписания за спазване на противоепидемичния режим и 17 акта за установени административни нарушения.

**2. Провеждане на ефективен епидемиологичен надзор, профилактика и контрол на заразните болести**

2.1. Своевременно проучване, регистриране, съобщаване и отчет на заразните болести.

През трето тримесечие на 2024 г. са съобщени, регистрирани и отчетени 358 заразни заболявания (заболеваемост – 177.02 %ооо) за област Велико Търново.

Най-висока заболеваемост през тримесечието е регистрирана в общините:
Горна Оряховица - 267,4 %ооо
Сухиндол - 230,52 %ооо
Велико Търново - 189,51 %ооо;

**3. Провеждане на ефективен надзор на вътреболничните инфекции и антимикробната резистентност**

Отчетите са изготвени и изпратени своевременно. През отчетния период се извърши пробонабиране в обектите подлежащи на контрол на 217 проби за контрол на дезинфекцията (план 153) и 181 проби (план 123) за контрол на стерилизацията.

**4. Осигуряване на висок имунизационен обхват при плановите имунизации и реимунизации.**

4.1. През второ тримесечие на 2024 г., съгласно писма на МЗ получени на ел. поща, от Централен склад гр. София са получени необходимите количества биопродукти за изпълнение на плана за имунизациите и реимунизациите.
4.3. През отчетния период е издадено 11 Свидетелство за имунизационно състояние.

**5. Специфични дейности по надзор на заразните болести.**

5.1. Дейности по ерадикация на полиомиелита

- Продължи провеждането на активен ежемесечен епидемиологичен надзор над острите вяли парализи (ОВП) в заведенията за болнична помощ, обслужващи деца до 15 годишна възраст и регистриране на случаите в уеб-базираната система за надзор на ОВП (18 проверки, при план 18).
- Ежеседмично се изпращаше информация в МЗ за наличие или липса на случаи на ОВП.

5.2. Дейности по елиминацията на морбили и вродена рубеола, ограничаване заболяемостта от паротит и рубеола

- Продължи провеждането на надзор на морбили, епидемичен паротит и рубеола чрез ежемесечно регистриране в Информационна система за събиране и анализиране на данни за заболяемостта от морбили, паротит и рубеола в България.

**6. Дейности по изпълнение на задачите, произтичащи от национални програми по надзора на заразните болести**

**6.1. Национален план на Република България за готовност при пандемия** и Методическо указание за борба с грипа и острите респираторни заболявания - Продължи проследяването на динамиката на заболяемостта от грип и ОРЗ, чрез **ежеседмично** събиране на данните от практиките определени за сентинелно наблюдение и подаване на информация в информационната система за грип и ОРЗ.

**6.2. Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р България 2021 – 2025 г.**

1. В рамките на Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България 2021 - 2025 г. в периода 05 - 12 август 2024 г., Регионална здравна инспекция – Велико Търново организира лятна АНТИСПИН кампания под мотото „Безопасна ваканция", включваща:

- **Безплатно и анонимно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН, хепатити В и С, сифилис и диабет** в следните населени места:
  - ✓ 06.08.2024 г. гр. Павликени – градски басейн и центъра на града;
  - ✓ 08.08.2024 г. гр. Велико Търново – Парк-хотел „Асеневци";
  - ✓ 09.08.2024 г. с. Родина, община Златарица и гр. Златарица.

• интерактивни игри с преминаващи граждани и разпространение на информационни материали в посочените общини;

• публикуване на здравно-образователни материали по темата на интернет и фейсбук страницата на инспекцията;

• ежедневно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН, хепатити В и С, сифилис и диабет в КАБКИС

- **Разпространение на здравно-образователни материали и презервативи** по време на реализираните инициативи и на медицински специалисти:
  - здравно-образователни материали - 6 заглавия/914 бр.;
  - презервативи - 867 бр.;
- **Медийни изяви** – 2 ТВ, 3 радиа и 3 вестника.

2. На 30 юли 2024 г. по повод на Световния ден за борба с хепатита се проведе инициативата „Клиника на открито" в парк „Дружба" в която 36 лица бяха изследвани за кръвна захар и носителство на вируса ХИВ, хепатит В и С, сифилис.

3. В периода 16 - 20 септември 2024 г. в Клуб на пенсионера, Велико Търново и в гр. Лясковец се проведе инициативата „Здравна клиника“, в която общо 63 души бяха изследвани за кръвна захар и носителство на вируса ХИВ, хепатит В и С, и сифилис.

1. КАБКИС

➢ За третото тримесечие на 2024 г. в кабинета и по време на организираните изяви преминали общо 246 лица, на които са направени изследвания и консултации, както следва:

- ХИВ – 246 бр.;
- Хепатит В – 228 бр.;
- Хепатит С – 245 бр.;
- Сифилис – 249 бр.;
- Chlamydia tr. – 72 бр. (IgM – 33 бр.; IgG – 33 бр.; Ig A – 2 бр.).

➢ Разпространение на здравно-образователни материали и презервативи в КАБКИС през първото тримесечие на 2024 г.:

- ЗОМ – 6 заглавия/312 бр.
- Презервативи – 312 бр.

**Общо разпространени ЗОМ по фактора СПИН и СПИ – 1226 бр.**
**Общо разпространени презервативи – 1179 бр.**
**Общо изработени проби във вирусологичната лаборатория на РЗИ – 1213 бр.**
**Възрастов диапазон на изследваните: 16 - 87 години.**

**6.3. Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р България за периода 2021 - 2025 година**

В периода **16 - 20 септември 2024 г.** РЗИ – Велико Търново, съвместно със здравните медиатори, организира кампания „**Здравна клиника**“ **за борба с туберкулозата**, включваща:

➢ **Безплатно и анонимно консултиране и изследване за носителство на вируса на СПИН, сифилис, хепатит В и С, и диабет**, както следва:

✓ 17.09.2024 г. - в Клуб на пенсионера във Велико Търново – обхванати 31 лица;
✓ 19.09.2024 г. в центъра в град Лясковец - изследвани общо 32 лица.

- презентации по темите: туберкулоза, ХИВ/СПИН, хепатит В и С;
- функционално изследване на дишането (спирометрия) и измерване нивото на въглероден оксид в издишания въздух на пушачи;
- измерване на кръвно налягане;

➢ **Разпространение на здравно-образователни материали за превенция на заразните болести** (хепатит, туберкулоза, грип и други) – **6 заглавия/300 бр.**

**6.4. Национална програма за превенция и контрол на вирусните хепатити в Р България 2021 - 2025 г.**

По повод Световния ден за борба с хепатита – 28 юли, Регионална здравна инспекция – Велико Търново организира **здравно-информационна кампания под мотото „Време е за действие“**, включваща:

➢ **Ежедневно безплатно доброволно тестване** за вирусни хепатити В и С в периода 29 юли до 2 август 2024 г. в КАБКИС;

- **„Клиника на открито“** на 30 юли 2024 г. в мобилен медицински кабинет в парк „Дружба“. По време на инициативата, експерти от РЗИ – Велико извършиха следните дейности:
  - ✓ консултиране и изследване за носителство на вируса на СПИН, сифилис, хепатит В и С, и диабет – общо 36 лица;
  - ✓ функционално изследване на дишането (спирометрия) и измерване нивото на въглероден оксид в издишания въздух на пушачи;
  - ✓ демонстрация на алкоочила.
- **Разпространение на здравно-образователни материали** за превенция на заразните болести (хепатит, туберкулоза, СПИН и други) – **5 заглавия/235 бр**.

**7. Дейности по микробиология, вирусология и паразитология:**

**В лабораториите в дирекция НЗБ бяха извършени изследвания по епидемични, профилактични и диагностични показания, както следва.**

**Лаборатория “Паразитология”** – **1024** брой изследвания: профилактични от детски заведения и по клинични показания от граждани.

**Лаборатория “Микробиология”** – **1291** брой изследвания на граждани и по епидемиологични причини.

**Лаборатория “Вирусология”** – **1213** брой изследвания.

Лабораториите се представиха отлично на проведения външен контрол за качеството на лабораторната дейност, проведен от НЦЗПБ.

**Биологична лаборатория:**

Във връзка с изпълнение на Обществена поръчка с предмет „Избор на изпълнители за осигуряване на навременно организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в страната през 2024 г.“. в област Велико Търново и договор № РД-11-280/30.07.2024 г. между Министерство на здравеопазването и ДЗЗД „Дезинсекция 2024“, през отчетния период се извършиха дейности по контрол по изпълнение на договора от упълномощеното от РЗИ лице.

**8. Допълнителни дейности.**

8.1. Във връзка с писмо изх. № 33-08-45/17.05.2024 г. на заместник – министъра на здравеопазването се организира провеждането на сероепидемиологично проучване за разпространение на хепатит В и С вирусите и определяне на поствакцинационен имунитет срещу хепатит В с фокус върху медицинския персонал като рискова група за заразяване и предаване на хепатит В и С – лекари, лекари по дентална медицина и медицински специалисти по „здравни грижи“ (фелдшери, медицински сестри, акушерки, лаборанти и зъботехници). Извърши се пробонабиране на 76 серумни проби от 6 лечебни заведения. Пробите се транспортираха до Националната референтна лаборатория „Хепатитни вируси” при Националния център по заразни и паразитни болести в срока указан в писмото на МЗ.

8.2. Във връзка с писмо изх. № 16-00-45/05.08.2024 г. на заместник – министъра на здравеопазването се изготви информация за установената практика в страната по

отношение на отлагането от задължителни имунизации и реимунизации по медицински причини за период над 3 месеца.

8.3. С наше писмо изх. № 03-588-1/26.08.2024 г. информирахме лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ за разпространението към момента на mpox и неговото клинично протичане с цел запознаване на медицинските специалисти.

8.4. В отчетния период приключи извънредна тематичната проверка „Организация на стерилизацията в лечебни заведения за болнична помощ“.

В хода на тематичната проверка бяха проверени шест лечебни заведения за болнични помощ. В СБАЛПФЗ „Д-р Трейман“ и Център за психично здраве медицинските дейности не изискват използването на стерилни инструменти и консумативи.

В две от лечебните заведения: МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“, гр. Велико Търново и МБАЛ „Св. Иван Рилски“, гр. Горна Оряховица не се констатираха пропуски в създадената организация по изпълнение на разпореденото в Наредба № 3/08.05.2013 г. за утвърждаването на медицински стандарт по превенция и контрол на вътреболничните инфекции.

При извършената проверка в МБАЛ „Д-р Димитър Павлович“, гр. Свищов и в „МБАЛ Павликени“, гр. Павликени се установиха нарушения, за които се издадоха Предписания за провеждане на задължителни хигиенни и противоепидемични мерки, като предписаните мерки са изпълнени в срок.

8.5. Във връзка с писмо изх. № 16-00-51/29.08.2024 г. на заместик – министъра на здравеопазването относно предприемане на мерки за засилване на надзора и контрола на заболяването Западнонилска треска в страната, информирахме лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ за епидемичната ситуация в страната по отношение на заболяването Западнонилска треска, механизъм на предаване, клинично протичане, диагностика на заболяването, риск от заразяване и начините за предпазване, с особено внимание към лицата както пристигащи от заразени райони лица, така и към местното население - за своевременно откриване на случаи с фебрилитет с неясна етиология или инфекции на ЦНС (вирусен менингит/енцефалит), независимо от анамнеза за ухапвания от комари.

Изготвиха се предписания до всички 10 общини за извършване на извънредна имагоцидна обработка в населените места на територията на съответната община.

За повишаване информираността на населението се проведе радиоинтервю, в което се представи информация за за заболяването и рисковете при ухапвания от комари.

8.6. Изготви се напомнително писмо до ОПЛ, ОДБХ и Ловно - рибарските дружества за противоепидемичните мерки по отношение на трихинелозата, съгласно нормативните документи на МЗ и МЗХ.

8.7. Във връзка с писмо изх. №16-00-58/27.09.2024 г. на заместник – министъра на здравеопазването, относно предстоящо стартиране на система за заприхождаване и отпускане на ваксини за задължителни и целеви имунизации и реимунизации и медицински изделия за тяхното прилагане се изготвиха необходимите справки по писмото и се извърши работа в тестова среда.

8.8. От 11.09.2024 г., стартира имунизационната кампания срещу COVID-19 за есенно-зимния сезон 2024/2025 г. Във връзка с това се създаде организация за провеждане на имунизациите в имунизационния кабинет на РЗИ и МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ АД. Необходимите количества нови вариантни ваксини срещу COVID – 19 се заявиха и получиха от БулБио. ОПЛ и имунизационните кабинети бяха информирани за схемите за приложение на новите ваксини и реда за получаването им. На интернет страницата на инспекцията и във Фейсбук се публикува информация за работното време на имунизационните кабинети и организацията на дейността им.

8.9. В отчетния период служители на дирекцията взеха участие в следните обучителни курсове и работни срещи:

- Работна среща по проект „Подобряване на надзора на грип и други вирусни респираторни патогени чрез интегриране на всички съществуващи системи за надзор и използване на единен подход в сферата на здравеопазването на хората и здравеопазването на животните“ на Центъра за превенция и контрол на заразните заболявания в Югоизточна Европа, организирана от Българското сдружение по иновативна медицина, 4-5.07.2024 г. в гр. Сапарева баня;

- XXIIнационален конгрес по клетъчна микробиология и инфекции на българската асоциация на микробиолозите 13-15 септември 2024 г., гр. София;

- Шестата национална конференция по Епидемиология, 27-29 септември, гр. Варна, курортен комплекс „Св. св. Константин и Елена“

8.10. Изготвени са 5 отговора на сигнали, жалби и запитвания от институции и граждани.

8.11. Издадени са 1 Становище за класификация на отпадъците.

8.12. Проведоха се 4 видео срещи 19.07, 15.08 и на 20.09. с министерство на здравеопазването на тема регистрирани заразни заболявания в страна и уебинар на 12.09.2024 г. посветен на новите вариантни ваксини срещу COVID – 19.

Изготвил:
Д-р Ирина Млъзева